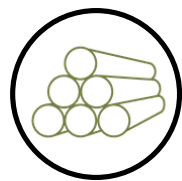

VERSIJA 1.0

KOKSNES ŽŪŠANA UN ŽĀVĒŠANA

Mitra koksne brīva gaisa apstākļos vairāk vai mazāk ātri žūst. **Koksnes žūšana** ir mitruma samazināšanās tajā. Mitrums no koksnes izdalās caur tā ārējo virsmu. Tas nozīmē, ka koksnes virsējās kārtas žūst pirmās, un no dziļākiem koksnes slāņiem mitrums pakāpeniski pārvietojas uz ārējiem slāņiem. Tātad koksnes žūšanas laikā mitrums dažādos tās slāņos ir atšķirīgs.

Koksnei žūstot, no tās vispirms galvenokārt izdalās brīvais jeb kapilārais ūdens un tikai pēc tam, kad tas ir pilnībā iztvaikojis, no koksnes sāk izdalīties saistītais ūdens. Kamēr no koksnes izdalās brīvais ūdens, tas zaudē tikai svaru, tāpēc ir svarīgi koksnes žūšanas laikā uztvert to robežu, kad sākas koksnes saraušanās un visu citu īpašību izmaiņas.

Koksnes žūšanas ātrums ir atkarīgs no vairākiem apstākļiem. Pirmkārt, no krāvuma

veida, vai tas ir blīvs, vai nedaudz retināts. Nozīmīgs ir arī sortimenta veids – balķi, brusas, blankas, dēļi u.c. Tāpat nenoliedzami ir atkarība no laika apstākļiem – siltums, sausums un vējš veicina žūšanu; bezvējš, migla, lietus un vēsums to kavē vai dažkārt pat veicina mitruma uzsūkšanos koksnē.

Koksnes žāvēšanas teorija nosaka dažus žāvēšanas pamatnosacījumus. Pirmais – no žūšanas vides temperatūras ir atkarīgs žūšanas ātrums. Otrais – žūstošas koksnes beigu mitrums ir tieši atkarīgs no gaisa relatīvā mitruma. Gaisa relatīvais mitrums nosaka, līdz kādam mitrumam tajā var izžāvēt koksni.

Pastāv divi koksnes žāvēšanas paņēmieni – žāvēšana atmosfērā jeb dabiskā žāvēšana un žāvēšana speciālās kamerās jeb mākslīgā koksnes žāvēšana.

Izmantotā literatūra:

A. Ozoliņš "Praktiskā koksne"

MEŽA KONSULTĀCIJU
PAKALPOJUMU CENTRS